

Dosarul nr. 2ra-1394/22
2-20018915-01-2ra-03102022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (jud: D. Guțu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud: L. Fujenco, A. Mironov, L. Caraianu)

DECIZIE

15 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Moldtelecom” împotriva lui Andrei Murji cu privire la repararea prejudiciului
material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis
apelul declarat de către Andrei Murji și a fost casată hotărârea din 29 noiembrie 2021
a Judecătoriei Comrat, sediul Central, fiind emisă o nouă hotărâre de respingere a
acțiunii,

constată:

La data de 10 februarie 2020, SA „Moldtelecom” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Andrei Murji cu privire la repararea prejudiciului material și
încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 25 iulie 2019 în s. Beșghioz,
raionul Ceadâr-Lunga, în zona de protecție a liniilor de comunicații electronice, în
urma arderii de către pârât a restului de vegetație, au fost deteriorate rețele componente
ale comunicațiilor electronice, două cabluri TPP 200x2x0,4 și un cablu TPP 30x2x0,4,
prin ce proprietarului de comunicații electronice SA „Moldtelecom” i-a fost cauzat
prejudiciul material considerabil.

A menționat că pentru înlăturarea neajunsurilor – restabilirea funcționării liniei
deteriorate de comunicații electronice, a suportat cheltuieli materiale în suma totală de
41 521, 20 de lei, ce constituie prejudiciul material cauzat de către Andrei Murji.

Reclamanta a afirmat că la 11 noiembrie 2019, în scopul soluționării litigiului pe
cale amiabilă, a expediat în adresa pârâtului pretenția nr. 01-12/15102, prin care i-a
acordat termen pentru achitarea benevolă a prejudiciului cauzat companiei, în caz

contrar rezervându-și dreptul de a se adresa în instanța de judecată. Pretenția a fost recepționată de către pârât, însă, acesta nu recunoaște faptul cauzării prejudiciului.

SA „Moldtelecom” a solicitat încasarea din contul lui Andrei Murji a sumei de 41 521,20 de lei cu titlu de prejudiciu material și a taxei de stat în sumă de 1246 de lei.

Prin hotărârea din 29 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de SA „Moldtelecom” și s-a încasat din contul lui Andrei Murji în beneficiul SA „Moldtelecom” suma de 41 521,20 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 1246 de lei cu titlu de taxă de stat și 1745,94 de lei cheltuieli de transport.

La data de 30 noiembrie 2021, Andrei Murji a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 29 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul declarat de către Andrei Murji și a fost casată hotărârea din 29 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, fiind emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de SA „Moldtelecom” a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 29 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, SA „Moldtelecom” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 19 mai 2022 a Curții de Apel Comrat și menținerea hotărârii din 29 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că decizia instanței de apel este nefondată, instanța nu a dat o apreciere justă circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei, concluzia instanței fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Recurenta a susținut că faptul susținerii focului prin aruncarea deșeurilor inflamabile de către Andrei Murji este confirmat nu doar prin înregistrările video și explicațiile ultimului, dar și prin actele oficiale constatatoare, întocmite de către agenții constatorii. Astfel, vinovăția intimatului în deteriorarea cablurilor este demonstrată pe deplin prin probele anexate la dosar, iar instanța de apel nu a apreciat la justa valoare circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, nu a aplicat legea care urma a fi aplicată și a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată. Astfel, erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în partea ce privește privarea dreptului de proprietate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la data de 19 mai 2022.

Materialele cauzei atestă că la 15 iulie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a SA „Moldtelecom”, fiind recepționată la 21 iulie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 198, 199, volumul I).

Astfel, recursul, declarat la 29 iulie 2022, este în termen.

La data de 05 octombrie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimatului, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 9, volumul II).

Prin referința depusă la 21 octombrie 2022, Andrei Murji a solicitat respingerea recursului declarat de SA „Moldtelecom” și menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 14 decembrie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Conform art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că prin Actul nr. 221D din 26 iulie 2019 „Privind deteriorarea cablului de comunicații electronice”, întocmit de către reprezentanții SA „Moldtelecom” și ai Primăriei s. Beșghioz, s-a constatat că la 25 iulie 2019, ora 19:00, în s. Beșghioz, ca urmare a arderii gunoiului de către o persoană necunoscută în zona de protecție a liniilor de comunicații electronice, au fost deteriorate 5 cabluri de comunicații electronice (f.d. 9, volumul I).

La data de 06 august 2019 SA „Moldtelecom” a informat Inspectoratul de Poliție Ceadâr-Lunga despre faptul că la 25 iulie 2019, în s. Beșghioz de către persoane neidentificate, în urma incendierii gunoiului de sub podul din str. Lenin, lângă casa de cultură, au fost deteriorate componentele rețelelor de comunicații electronice (două cabluri TPP 200x2x0,4 și un cablu TPP 30x2x0,4), acțiuni ce au cauzat SA „Moldtelecom” prejudiciu material în mărime de 41 521,20 de lei. În contextul celor expuse, SA „Moldtelecom” a solicitat implicarea organelor de poliție în cercetarea cazului respectiv, cu identificarea și tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de producerea deteriorării (f.d. 17, volumul I).

Prin răspunsul nr. 34/19/8571 din 07 octombrie 2019, Inspectoratul de Poliție Ceadâr-Lunga a comunicat că în urma cercetării circumstanțelor, s-a constatat că vinovat de arderea gunoiului este locuitorul s. Beșghioz Andrei Murji, în privința căruia a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție conform art. 154 din Codul contravențional și remis după competență Inspecției pentru Protecția Mediului Găgăuzia (f.d. 13, volumul I).

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04917212 din 04 octombrie 2019, la data de 25 iulie 2019 Andrei Murji, aflându-se în s. Beșghioz, str. Lenin, în apropierea Casei de cultură, sub pod, a aruncat în focul arzând pachete cu gunoi, încălcând regulile de gestionare a deșeurilor, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 154 din Codul contravențional - (f.d. 50, volumul I).

Prin decizia nr. 1 din 25 octombrie 2019 a Inspecției pentru Protecția Mediului Găgăuzia, Andrei Murji a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 154 alin. (1) din Codul contravențional - nerespectarea modului stabilit de colectare, păstrare, transport, depozitare, ardere, neutralizare și evacuare, inclusiv în obiectivele acvatice, în subsol etc., a deșeurilor industriale, de construcție, menajere și de altă natură, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 12 unități convenționale, ce constituie 600 de lei (f.d. 103, volumul I).

La 11 noiembrie 2019 SA „Moldtelecom” a expediat în adresa lui Andrei Murji pretenția nr. 01-12/15102, prin care i-a acordat termen de 10 zile pentru achitarea benevolă a prejudiciului cauzat companiei în mărime de 41 521,20 de lei, în caz contrar rezervându-și dreptul de a se adresa în instanța de judecată. Însă, în termenul stabilit, Andrei Murji nu a reparat prejudiciului solicitat (f.d. 10-11, volumul I).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SA „Moldtelecom” a solicitat încasarea din contul lui Andrei Murji a sumei de 41 521,20 de lei cu titlu de prejudiciu material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei integrale a acțiunii și a încasat din contul lui Andrei Murji în beneficiul SA „Moldtelecom” suma de 41 521,20 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 1246 de lei cu titlu de taxă de stat și 1745,94 de lei cheltuieli de transport.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Andrei Murji, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și a casat hotărârea primei instanțe, pronunțând o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de SA „Moldtelecom” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că concluzia instanței de fond precum că între acțiunile lui Andrei Murji și deteriorarea bunurilor SA „Moldtelecom” există legătură causală, contravine circumstanțelor cauzei. Or, nu a fost dovedit prin probe veridice și suficiente faptul că la 25 iulie 2019 Andrei Murji a deteriorat bunurile SA „Moldtelecom” și anume, două cabluri TPP 200x2x0,4 și un cablu TPP 30x2x0,4.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe urmează a fi casate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 19 alin. (1), (2), (5) din Codul civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Conform art. 1998 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Art. 2022 alin. (1) din Codul civil stipulează că, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

În conformitate cu normele legale citate, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

În sensul art. 1998 alin. (1) din Codul civil, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale.

Temeiul răspunderii delictuale este componenta delictului civil. Componenta delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.

Componenta delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, conform regulii generale, exclude răspunderea delictuală. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective.

Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport causal. Raportul causal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite.

Astfel, în cazul înaintării unei acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, reclamantul, în speță SA „Moldtelecom”, are obligația de a prezenta instanței de judecată probe care să confirme cauzarea prejudiciului material, precum și probe care ar confirma întinderea prejudiciului revendicat, obligație îndeplinită de către recurentă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că înscrisurile prezentate de recurentă confirmă faptul că la 25 iulie 2019, Andrei Murji a incendiat resturi de vegetație în zona de protecție a liniilor de comunicații electronice, acțiuni ce au dus la deteriorarea rețelelor componente ale comunicațiilor electronice - două cabluri TPP 200x2x0,4 și un cablu TPP 30x2x0,4, prin ce a cauzat proprietarului de comunicații electronice SA „Moldtelecom” un prejudiciu material.

Or, prin decizia nr. 1 din 25 octombrie 2019 a Inspecției pentru Protecția Mediului Găgăuzia, care nu a fost contestată, Andrei Murji a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 154 alin. (1) din Codul contravențional - nerespectarea modului stabilit de colectare, păstrare, transport, depozitare, ardere, neutralizare și evacuare, inclusiv în obiectivele acvatice, în subsol etc., a deșeurilor industriale, de construcție, menajere și de altă natură, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 12 unități convenționale, ce constituie 600 de lei (f.d. 103, volumul I).

Agentul constator a stabilit că la 25 iulie 2019, ora 18:40, Andrei Murji a aruncat în focul ce ardea pachete cu gunoi și o canistră de la vopsea, prin ce a încălcat regulile de gestionare a deșeurilor. Pe camerele de înregistrare video, instalate la Casa de cultură, se vede clar cum Andrei Murji aruncă gunoi în focul ce ardea.

Din înregistrarea video anexată la dosar (f.d. 104, volumul I) se constată că anume în urma acțiunilor intimatului, exprimate prin aruncarea gunoiului în focul care deja ardea, flacăra de foc s-a mărit, fapt ce a cauzat deteriorarea cablurilor, trase în locul dat prin stâlpi corespunzători.

Astfel, acțiunile intenționate ale lui Andrei Murji, care a aruncat gunoiul și alte obiecte inflamabile în focul care arde, nu puteau duce la stingerea lui, ci dimpotrivă la majorarea flăcării, ce a deteriorat cablurile ce aparțineau recurentei.

Mai mult ca atât, în referința depusă pe parcursul judecării cauzei de către prima instanță, însuși Andrei Murji a indicat că a aruncat în foc gunoi și o canistră din plastic (f.d. 101-102, volumul I).

Respectiv, instanța de recurs conchide că prejudiciul cauzat SA „Moldtelecom” este consecința directă a faptei ilicite comise de către Andrei Murji.

Conform calculului anexat la materialele cauzei, pentru lichidarea deranjamentului pe mijlocul fix linii de cablu de telecomunicații plastic suspendat în s. Beșghioz cu număr de inventar 12725 care a avut loc la data de 25 iulie 2019, SA „Moldtelecom” a suportat: cheltuieli de salarizare în sumă de 1486,70 de lei, contribuții asigurări sociale, medicale (22,5 %) în sumă de 334,51 de lei, cheltuieli materiale în sumă de 32 347,34 de lei și cheltuieli de transport în sumă de 432,45 de lei, în total suma de 34 601 de lei, plus TVA 20% în sumă de 6920,20 lei (f.d. 15, volumul I).

Din actele cauzei rezultă că la data de 27 iulie 2019 SA „Moldtelecom” a emis dispoziții de lucru, unde s-a mobilizat o echipă pentru înlăturarea consecințelor deteriorării liniilor de cablu, pentru care au fost folosite mai multe materiale, indicate la rubrica „Materiale utilizate” (f.d.16-19, volumul I).

Potrivit listei personalului SEI SUD, la lucrările de lichidare a deranjamentului la obiectul Linia de cablu de telecomunicații plastic suspendat în s. Beșghioz, r-nul Ceadâr Lunga, au participat 7 lucrători (f.d. 20, volumul I).

Prin urmare, SA „Moldtelecom” susține că pentru muncitorii implicați în lucrările respective au fost decontate plăți salariale în mărime de 1486,70 de lei.

Potrivit calculului cheltuielilor de transport „Linia de cablu de telecomunicații plastic suspendat în s. Beșghioz cu număr de inventar 12725 care a avut loc la data de 25 iulie 2019”, suma totală a acestor cheltuieli constituie 432,45 de lei (f.d. 23, volumul I).

De asemenea, în extrasele electronice din Registrul operațiunilor sunt descrise acțiunile care au avut loc pentru înlăturarea deranjamentului (f.d. 24-28, volumul I).

Reieșind din circumstanțele și probele reținute, instanța de recurs consideră necesar de a încasa din contul lui Andrei Murji în beneficiul SA „Moldtelecom” cheltuielile materiale în sumă de 32 347,34 de lei și cheltuielile de transport în sumă de 432,45 de lei, plus TVA 20% 6920,20 de lei, deoarece suportarea acestor cheltuieli este justificată și probată prin înscrisuri confirmatorii, în speță fiind întrunite toate condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția.

Însă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că este neîntemeiată solicitarea SA „Moldtelecom” de încasare a cheltuielilor de salarizare în sumă de 1486,70 de lei și a contribuțiilor de asigurări sociale și medicale în sumă de 334,51 de lei, întrucât achitarea salariului muncitorilor antrenați la lichidarea deranjamentului, precum și a contribuțiilor de asigurări sociale și medicale, reprezintă o obligație a SA „Moldtelecom” în calitate de angajator, iar Andrei Murji nu poate fi obligat la încasarea sumelor respective.

Angajații întreprinderii care au participat la lichidarea deranjamentului au activat conform orelor de muncă, fiindu-le achitat salariu din contul întreprinderii.

Date fiind cele relevate, instanța de recurs conchide că acțiunea depusă de SA „Moldtelecom” este întemeiată parțial, fiind necesară încasarea din contul lui Andrei Murji în beneficiul SA „Moldtelecom” a prejudiciului material în sumă de 39 700 de lei, precum și a taxei de stat în sumă de 1191 de lei și a cheltuielilor de transport în sumă de 1745,94 de lei, în conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”.

Se casează integral decizia din 19 mai 2022 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 29 noiembrie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva lui Andrei Murji cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată și se pronunță o hotărâre nouă, prin care:

Se admite parțial acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva lui Andrei Murji cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul lui Andrei Murji în beneficiul Societății pe Acțiuni „Moldtelecom” suma de 39 700 (treizeci și nouă mii șapte sute) de lei cu titlu de prejudiciu material, taxa de stat în sumă de 1191 (una mie una sută nouăzeci și unu) de lei și cheltuielile de transport în sumă de 1745,94 (una mie șapte sute patruzeci și cinci lei, nouăzeci și patru bani) lei.

În rest, acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic